

Drie

D.A. Mishani

DRIE

Roman

Vertaald uit
het Hebreeuws door
Ruben Verhasselt

Het Getij
Uitgeverij De Arbeiderspers
Amsterdam · Antwerpen

De vertaler ontving voor deze vertaling een projectsubsidie
van het Nederlands Letterenfonds

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

‘And to every people after their language’ – Book of Esther I.22

Published with the support of The Institute for the Translation of
Hebrew Literature, Israel and the Embassy of Israel, The Hague

Copyright © 2018 D.A. Mishani

This book is published by arrangement with Liepman Agency

Copyright Nederlandse vertaling © Ruben Verhasselt /

bv Uitgeverij De Arbeiderspers, Amsterdam

Oorspronkelijke titel: *Sjalosj*

Oorspronkelijke uitgave: Achuzat Bayit Publishing House, Tel Aviv 2018

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar ge-
maakt, door middel van druk, fotokopie of op welke andere wijze ook,
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van bv Uitgeverij De Ar-
beiderspers, Weteringschans 259, 1017 xj Amsterdam.

Het Getij maakt deel uit van
Uitgeverij De Arbeiderspers, Amsterdam

Omslagontwerp: Studio Jan de Boer

Omslagillustratie: Agnieszka Kielak / Trevillion Images

Portret auteur: Yanai Yechiel

Typografie: Perfect Service

ISBN 978 90 295 4444 3 / NUR 302

www.arbeiderspers.nl
<https://d-a-mishani.com/>

*Voor Sara Mishani, mijn grootmoeder van vaderskant,
en voor Sara Mishani, mijn dochter*

*Want de Zoon des mensen zal overgeleverd
worden in der mensen handen.*

Lucas 9:44

*Want de Zoon des mensen is niet gekomen om der mensen
zielen te verderven, maar om deze te behouden.*

Lucas 9:56

Een

I

Ze ontmoetten elkaar op een datingsite voor gescheiden singles. Zijn profiel was weinigzeggend en juist daarom schreef ze hem. Man van tweeënveertig, één keer gescheiden, inwoner van Givatajim. Niet 'klaar om het leven met huid en haar te verslinden' of 'in voor een ontdekkingsstocht naar mezelf die ik met jou wil ondernemen'. Twee kinderen, één meter zevenenzeventig, academische opleiding, zelfstandige, financieel goed gesitueerd, van Asjkenazische afkomst. Politieke overtuiging: geen. Ook sommige andere velden waren niet ingevuld. Drie foto's, één oude en twee recentere, zo te zien. Op alle foto's had zijn gezicht iets geruststellends, niet al te bijzonder. Hij was niet dik.

Eran, haar zoon, was met therapie begonnen en volgens zijn psycholoog zou het goed zijn als Eran zag dat ook zij niet alleen rouwde, maar doorging met haar leven. Ze probeerde zichzelf en hem weer in een routine te krijgen: 's avonds eten om zeven uur, douchen en één tv-programma on demand, waarna ze allebei hun tas inpakten voor de volgende dag. Om halfnegen of kwart voor negen lag Eran in bed en las zij hem een verhaal voor, want ook al kon hij zelf lezen, het was nu niet de tijd om met de gewoonte te breken. Daarna ging ze in de werkhoeek van de woonkamer achter de desktop zitten om profielen te bekijken en berichten te lezen, al wist ze dat

ze niet zou reageren op mannen die contact met haar zochten. Ze stuurde liever zelf als eerste een bericht. Het was eind maart, maar 's avonds droeg ze een trui en soms regende het zachtjes als ze alleen in bed kroop.

Ze stuurde hem een bericht – ‘Ik zou graag kennismaken’ – en hij antwoordde twee dagen later: ‘Laten we dat doen. Hoe?’

Ze chatten.

‘Op wat voor school geef je les? Basis-? Middelbare?’

‘Middelbare.’

‘Kun je een naam noemen?’

‘Ik geef liever nog geen details. In Cholon.’

Zij was voorzichtig, hij open. De lege velden in zijn profiel werden met elk chatgesprek verder ingevuld. Hij fietste graag. Vooral op zaterdag, in het Jarkonpark. ‘Na mijn lichaam jaren te hebben verwaarloosd ga ik ook weer naar de sportschool. Heerlijk.’ Ze vond niet dat het te zien was op de foto's. Hij was advocaat, ‘niet een van die haaien, maar zelfstandig advocaat, met een klein eenmanskantoor’, en hij hield zich vooral bezig met het aanvragen van Poolse, Roemeense en Bulgaarse paspoorten voor Israëli's met Oost-Europese roots. Hij was daartoe gekomen nadat hij een paar jaar had gewerkt op de juridische afdeling van een uitzendbureau dat buitenlandse werkkrachten liet overkomen uit Oost-Europa en hij zodoende contacten had opgebouwd met de diverse ministeries van Binnenlandse Zaken. ‘Heb je niet toevallig een Pools paspoort nodig?’ vroeg hij, en ze schreef terug: ‘Dat gaat niet lukken, mijn ouders komen uit Libië. Heb je ook connecties met Gaddafi?’

Vriendinnen van school waarschuwden haar voor chats op het internet. Volgens hen was het ongeloofwaardig wat mensen over zichzelf vertelden. Maar hij vertelde niets uitzonder-

lijks over zichzelf, integendeel, het was alsof hij zijn best deed om allerm minst bijzonder over te komen. Na een paar dagen te hebben gechat vroeg hij: ‘Gaan we elkaar uiteindelijk ontmoeten?’ Waarop Orna terugschreef: ‘Uiteindelijk wel.’

Een donderdag, halftien ’s avonds. Begin april.

Hij liet haar beslissen waar ze zouden afspreken, en ze koos een vestiging van Café Landwer aan het Habimaplein in Tel Aviv. Drie dagen eerder had ze Erans psycholoog gesproken en vooral over zichzelf gepraat. De psycholoog had laten doorschemeren dat zij misschien ook wat therapie kon gebruiken, waarop ze had gelachen. Ze verontschuldigde zich voor haar loslippigheid en legde uit dat ze geen geld had. Ook de therapie van Eran kon ze alleen bekostigen dankzij haar moeder.

De psycholoog raadde haar aan de eerste date niet geheim te houden, maar er ook geen groot nieuws van te maken. Het was beter niet haar moeder te vragen om te komen oppassen of Eran bij haar te laten logeren, want ze zou zenuwachtiger zijn dan zij beiden en Eran meer vertellen dan hij weten moest. Liever belde ze de babysitter die vroeger op hem had gepast als papa en mama naar de bioscoop gingen. Als Eran zou vragen met wie ze uitging, kon Orna zeggen: ‘Met een vriend.’ Als hij zou vragen met welke vriend, kon ze zeggen dat het een nieuwe vriend was die hij nog niet kende. Dat hij Gil heette.

Het was druk in Tel Aviv. De files begonnen al bij de afslag van de Ajalon-snelweg naar de Hasjalomweg en liepen door tot aan de Ibn Gvirolstraat, en de nieuwe ondergrondse parkeergarage onder het Auditorium aan het Habimaplein was vol. Gil had die ochtend via de chat zijn telefoonnummer doorgegeven en ze sms’te hem dat ze wat later kwam. Ze reed

terug naar de parkeerplaats op de Kaplanstraat en nadat ze haar auto daar had neergezet liep ze naar het Habimaplein, tussen het uitgaanspubliek door, mannen met baardjes en tatoos, mooie meisjes, jonge stellen met baby's. Misschien had ze ergens anders moeten afspreken. Haar kleren – een witte broek tot boven de enkels, een bijpassende witte blouse en een dun jasje, eveneens wit – maakten dat ze zich oud voelde, of erger nog, als een oude vrouw die er jong probeerde uit te zien. Maar het eerste wat Gil tegen haar zei, hielp haar zich minder misplaatst te voelen.

‘Wat doen we hier eigenlijk? Ik voel me zo oud.’

Het was veel raarder dan ze had gedacht, ineens weer uit te gaan met mannen.

Toen ze aan kwam lopen stond hij op en gaf haar een hand, alsof ze een zakelijke afspraak hadden. Hij bestelde een koffie verkeerd, dus dronk zij ook geen wijn, maar een alcoholvrije warme appelcider met een kaneelstokje. Hij was niet slank, maar in het echt was te zien dat hij naar de sportschool ging. En hij was alledaagser gekleed dan zij: een spijkerbroek, een blauw poloshirt, witte hardloopschoenen. Hij nam de rol van de meer ervaren partij op zich, want hij had heel wat van zulke dates meegemaakt.

‘Meestal wordt er gepraat over de scheiding,’ zei hij. ‘Je wisselt ervaringen van het slagveld uit. Een beetje als reservisten op herhalingsoefening. Het is nogal deprimerend, maar ik ben bereid het spits af te bijten.’

Ze zei: ‘Nee, alleen niet daarover’, maar ze was benieuwd naar zijn verhaal. Er zelf over praten kon ze niet, alles was een open wond, onverwerkt en soms niet eens reëel. Zelfs tijdens de date met hem had ze af en toe het gevoel dat het allemaal niet echt gebeurde en dat Ronen tegenover haar zat. Gil zei dat hij twee dochters had, allebei van de middelbareschool-

leeftijd. Noa en Hadas. Niet hij maar zijn ex-vrouw had het initiatief genomen tot de scheiding, en aanvankelijk had hij zich verzet, waarschijnlijk niet uit liefde maar uit angst.

In tegenstelling tot wat tussen haar en Ronen was gebeurd, had hun scheidingsproces lang geduurd. Nadat zijn vrouw het idee had aangekaart, wist hij haar over te halen tot een poging de relatie te herstellen. Daarop volgde een korte periode van relatietherapie en uiteindelijk had hij het opgegeven. Voor zover hij wist had ze hem niet bedrogen, en ook nu had ze geen vriend. Ze hield simpelweg niet meer van hem, had haar interesse verloren, wilde iets nieuws proberen, het leven nog niet opgeven, allerlei dingen die hij toen niet begreep of niet wilde begrijpen en die hij nu veel beter begreep. Uiteindelijk had het ieders leven verbeterd. Ook dat van de meisjes. De scheiding was gemakkelijk geweest, misschien omdat ze allebei advocaat waren en geen geldproblemen hadden. Zijn ex-vrouw was in hun appartement in Givatajim blijven wonen, en van de opbrengst van de verkoop van een beleggingspandje dat ze verhuurden in Haifa had hij niet ver van het oude huis vandaan een vierkamerflat gekocht. Hij vertelde dit alles niet voor het eerst, dat was duidelijk, en op een toon waaruit zo'n verzoening sprak dat Orna weer voelde hoe gewond ze was. Juist omdat ze vond dat haar en Ronens verhaal zo anders was – maar was het dat wel? De zinnen die Gil op droge toon uitsprak – ‘iets nieuws proberen’, ‘het leven nog niet opgeven’ – explodeerden binnen in haar als handgranaten.

Gil merkte daar niets van, of althans, dat hoopte ze. Toen hij vroeg: ‘En hoe ging het bij jou?’ zei Orna: ‘Anders. Ik heb, we hebben, een kind van negen en bij hem is het hard aangekomen. Maar daar wil ik het nu liever niet over hebben.’

Daarna was ze er niet meer bij. Gil sprak over zijn werk, vertelde over korte zakenreizen naar Warschau en Boekarest,

probeerde te vragen naar haar leven en drong niet aan toen hij werd afgeweerd. De tijd kroop. Het Habimaplein stroomde vol om kwart over tien, na afloop van de voorstellingen, en liep daarna leeg. Om tien over halfelf bestelde Gil een cola zero en vroeg of ze iets wilde eten, maar ze nam niet eens een tweede cider, omdat ze hoopte dat de date snel voorbij zou zijn.

Even na elfen zei hij: ‘Zullen we opbreken?’ waarop zij zei: ‘Ja, beter, het is al vreselijk laat.’

‘Wat mij betreft blijven we chatten, als je zin hebt. En je hebt ook mijn nummer.’ Zo nam hij afscheid van haar.

Onderweg naar de auto wilde ze de oppas bellen om te vragen of Eran al sliep, maar ze kon het niet, want ze had het gevoel dat ze in tranen zou kunnen uitbarsten.